

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/58/2012
Identifikačné číslo spisu:	6012200551
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200551.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci navrhovateľky : J. C., rod. P., trvale bytom W. X, N., proti odporcovi : Centrum právnej pomoci, Kancelária Rimavská Sobota, Nám. M. Tompu 2, Rimavská Sobota, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 29. mája 2012, sp. zn. 1N/965/2011, ev .č. 664/2012 o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. septembra 2012, č. k. 24Sp/16/2012-19, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. septembra 2012, č. k. 24Sp/16/2012-19, p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom č. k. 24Sp/16/2012-19 zo dňa 12. septembra 2012, podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelária Rimavská Sobota (ďalej len „odporcu“ alebo „CPP“) zo dňa 29. mája 2012, sp. zn. 1N/965/2011, ev. č. 664/2012, ktorým podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 327/2005 Z .z.“ alebo „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) rozhodol o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci navrhovateľke.

O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že v konaní neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal. Zároveň uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok 33 € na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Poplatkovú povinnosť navrhovateľky odôvodnil tým, že v

danom prípade navrhovateľka nebola úspešná, t.j. právoplatnosťou tohto rozhodnutia dochádza k odňatiu právnej pomoci a zároveň k vzniku povinnosti platiť súdny poplatok, pretože zároveň prestala byť navrhovateľka osobou osobne oslobodenou od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že v posudzovanej veci bola preukázaná zákonom predvídaná skutočnosť, a to, že navrhovateľka uviedla v žiadosti nepravdivé alebo neúplné údaje, správny orgán správne aplikoval ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 327/2005 Z. z. a rozhodol o odňatí poskytovanej právnej pomoci. Podľa názoru súdu je irelevantným v tomto štádiu konania sa zaoberať otázkou, či uvedené nepravdivé, resp. neúplné údaje viedli aj k nesprávnemu rozhodnutiu centra, t. j. či by za predpokladu uvedenia úplných a pravdivých údajov (ne)bola poskytnutá právna pomoc. Zdôraznil, že táto otázka je relevantná len v prípade eventuálneho rozhodovania vo veci vrátenia nákladov (§ 14a), pretože len v tomto prípade zákon výslovne spája vrátenie nákladov so zatajením takých informácií, ktorých dôsledkom by bolo neposkytnutie právnej pomoci. Z uvedených dôvodov sa súd nezaoberal správnosťou rozhodnutia z hľadiska príjmu, ktorý mala mať navrhovateľka v čase posudzovania žiadosti, pretože za rozhodujúcu skutočnosť považoval, že v žiadosti navrhovateľka preukázateľne uviedla nepravdivé alebo neúplné údaje, a to bez ohľadu na dôsledok tejto skutočnosti. Prvostupňový súd tiež uviedol, že nepovažoval za potrebné overovať zistenia správneho orgánu, pretože ich považoval za presvedčivé, najmä ak vyplývajú zo samotných vyjadrení navrhovateľky zaznamenaných v zápisnici o pojednávaní pred súdom. Pokiaľ navrhovateľka pripojila k opravnému prostriedku čestné vyhlásenie druhu o tom, že finančná hotovosť 2.000 € patrí jemu, podľa názoru súdu išlo o účelovú obranu navrhovateľky, pretože tieto skutočnosti nikdy predtým neuvádzala, dokonca ani pri konzultácii v centre, ktoré malo slúžiť práve na objasnenie jej rozdielnych tvrdení na pojednávaní pred Okresným súdom v Lučenci a údajov uvedených v Žiadosti o poskytnutie právnej pomoci.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Ako dôvod uviedla, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a e/ O.s.p.

Navrhovateľka uviedla, že „23.5.2012 sa na základe výzvy CPP z 30.4.2012 dostavila osobne do kancelárie CPP v Rimavskej Sobote, kde ju mladý muž, pravdepodobne asistent, informoval, že jej budú musieť odňať právo na poskytnutie právnej pomoci, nakoľko im údajne nehovorila pravdu o peniazoch v hodnote 2.000,- €, ktoré by mala vlastniť, o takýchto peniazoch však nemala a ani nemá vedomosť. V CPP jej dali vopred pripravený dokument, v ktorom bolo uvedené, že sa v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci zabudla vyjadriť, že vlastní hotovosť v sume 2.000,- € a že si je vedomá, že jej CPP odníme poskytnutie právnej pomoci, k čomu sa chcela vyjadriť, no nebolo jej to umožnené a tento pracovník tvrdil, že on už s tým nič nemôže robiť, ani na tom nič meniť, a preto nástojil, aby tento dokument podpísala i keď s jeho obsahom nesúhlasila. Ani tomuto, čo hovoril poriadne nerozumela, nemal záujem jej vysvetľovať detaily, niekde odbiehol a znovu sa vracal, zase odbiehol a vracal sa, ako keby sa chodil s niekým radiť. Napriek jej výhradám, že sa v dokumente nachádza nepravda a že nikdy nič také nepovedala, pokiaľ ide o údajné vlastníctvo 2.000,- €, vlastne jej nebolo umožnené sa k týmto skutočnostiam vyjadriť a uviesť tieto mylné informácie na pravú mieru, bola ho nútená podpísať.“ Navrhovateľka tiež uviedla, že „pri tomto jednaní okrem spomínaného mladého muža, nikto nebol ani len na sekundu prítomný a preto rozhodnutie o odňatí nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci považuje za arbitrárne, teda ničím objektívne nepodložené, vymyslené, skreslené a vychádzajúce len z toho, čo udal, či uviedol právny zástupca žalovanej strany v súdnom konaní, ktorého záujmom bolo a je ju spochybňovať a zabrániť jej uplatniť v základnom súdnom konaní právnu ochranu, na ktorú má ústavné právo. Uvedený postup považuje za manipuláciu, ktorá je v rozpore so základnými zásadami poskytovania právnej pomoci CPP podľa zákona č. 327/2005 Z. z.“ V rámci odvolania tiež dôvodila, že „možno sa na pojednávaní vyjadrila, že vlastní nejaké peniaze, no bolo to pod vplyvom otázok právneho zástupcu odporcu, ktorými ju doplietol, dával jej sugestívne a kapciózne otázky, ktorým nerozumela, súd prvého stupňa mu ich umožnil klásť. Peniazmi disponovala ešte pred podaním žiadosti o poskytnutie právnej pomoci na CPP, ktoré však použila na rekonštrukciu predmetnej nehnuteľnosti. Teda až keď

spomínané peniaze minula, obrátila sa na CPP, aby jej ustanovilo advokáta, ktorý ju bude v spore zastupovať, nakoľko si ho nemohla už v tom čase dovoliť.“

Tvrdila tiež, že „peniaze v hodnote 2.000,- € patria jej priateľovi A. U. a majú byť použité na čiastočnú rekonštrukciu a sfunkčnenie nehnuteľnosti, aby sa do nej mohli prípadne nasťahovať, čo bude samozrejme závisieť od rozhodnutia súdu, nakoľko t. č. bývajú v podnájme. Na súde sa len zle vyjadřila, že peniaze má, hovorila o peniazoch, ktoré sú vo vlastníctve pána U., nakoľko však rekonštruovali dom spoločne a plánujú spoločnú budúcnosť, brala to ako keby to boli ich peniaze, avšak žijú len vo vzťahu druh a družka, kde každý vlastní svoj majetok a žiadny spoločný majetok nemajú. Vyššie uvedené potvrdil aj pán U. v čestnom vyhlásení zo dňa 15.6.2012, ktoré bolo prílohou doplnenia odvolania proti rozhodnutiu CPP.“

Na základe vyššie uvedeného navrhovateľka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. septembra 2012, č. k. 24Sp/16/2012-19, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne navrhla, aby odvolací súd sám rozhodol, že rozhodnutie CPP v RS ruší a priznáva jej nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci a určuje advokáta ako jej právneho zástupcu vo veci určenia neplatnosti právneho úkonu a určenia vlastníckeho práva vedenej na OS LC pod č. k. 17C 78/2010.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že trvá v plnom rozsahu na svojom vyjadrení z 27. júna 2012, ktoré bolo doručené Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

K obsahu odvolania navrhovateľky uviedol nasledovné. Čo sa týka súdnych pojednávaní, bol navrhovateľke na základe rozhodnutia centra určený na zastupovanie advokát, z dôvodu ktorého sa centrum týchto pojednávaní nezúčastňovalo, bola mu doručená kópia zápisnice z pojednávania, na základe ktorej skutočnosti bolo povinné konať a preveriť dané skutočnosti. Z uvedeného dôvodu sa k tejto časti konania - k samotnému spôsobu kladenia otázok, nemôže vyjadriť. Dňa 23. mája 2012 sa navrhovateľka dostavila do kancelárie centra v Rimavskej Sobote a konzultácia s ňou prebehla za prítomnosti pracovníka 1. kontaktu (Q. B. - pracovník s právnickým vzdelaním 1. stupňa) a prítomná bola aj vedúca kancelárie T. R. D. Navrhovateľka bez donútenia a nátlaku priznala, že mala finančný obnos vo výške 2.000 € pri podaní žiadosti a priznávaní nároku na právnu pomoc v júni 2011 a uviedla, že s peniazmi disponuje aj v súčasnosti. Centrum v ďalšom nezisťovalo, kde mala uložené dané prostriedky. Odporca uviedol, že o systéme práce kancelárie a o jej chode rozhoduje riaditeľka centra a na základe jej poverení vedúca kancelárie. K odvolaniu navrhovateľky v tejto časti zdôraznil, že v kancelárii centra bol prítomný pracovník 1. kontaktu a aj vedúca kancelárie, pričom k žiadnemu nátlaku zo strany pracovníka kancelárie nedošlo, navrhovateľka sama priznala, že vlastní uvedené prostriedky a dokument, ktorý podpísala je bežne používaný záznam z konzultácie, ktorý sa používa pri jednaní s klientmi a je predtlačený z dôvodu zjednodušenia práce pracovníkov kancelárie. Odporca zdôraznil, že ak si navrhovateľka bola vedomá, že obsah dokumentu nie je pravdivý mohla podpísanie takéhoto dokumentu odmietnuť.

Vzhľadom na uvedené odporca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. septembra 2012, č. k. 24Sp/16/2012-19 v plnom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p. v spojení s § 250l ods.2 O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 30. októbra 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov - § 250l a nasl. O.s.p.) rozhodnúť o opravnom prostriedku navrhovateľky proti neprávoplatnému rozhodnutiu odporcu zo dňa 29. mája 2012, sp. zn. 1N/965/2011, ev. č. 664/2012, ktorým rozhodol o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci navrhovateľke.

Z obsahu administratívneho spisu vyplývajú nasledujúce skutočnosti.

Rozhodnutím odporcu sp. zn. 1N 965/2011 z 19. septembra 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. októbra 2011, bol navrhovateľke priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a T.. L. N., B. XX, C. jej bol určený na poskytovanie právnej pomoci a zastupovanie v konaní pred súdom v právnej veci určenia neplatnosti právneho úkonu a určenia vlastníckeho práva v konaní vedenom na Okresnom súde v Lučenci pod sp. zn. 17C/78/2010.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 327/2005 Z. z. centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak vyjde najavo, že nárok na poskytnutie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov.

Odporca po oboznámení sa s obsahom zápisnice z pojednávania z 27. septembra 2011 vo veci vedenej na Okresnom súde v Lučenci pod sp. zn. 17C/78/2010, zistil, že navrhovateľka v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci uviedla nepravdivé údaje. V čase podania žiadosti t. j. 16. júna 2011 mala totiž finančnú hotovosť vo výške 2.000 €, skutočnosť ktorú uviedla aj počas konzultácie uskutočnenej v CPP 23. mája 2012. Zo záznamu z tejto konzultácie, podpísaného navrhovateľkou a T.. R. D. (za CPP) vyplýva, že navrhovateľka sa vyjadrila, že „finančnú hotovosť v sume 2.000 € zabudla v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci uviesť a keďže uviedla nepravdivé, resp. neúplné údaje, je si vedomá, že centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci“.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti CPP napadnutým rozhodnutím zo dňa 29. mája 2012, sp. zn. 1N/965/2011, ev. č. 664/2012, rozhodlo podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zák. č. 327/2005 Z. z. o odňatí nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľke.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania navrhovateľky vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu.

Odvolací súd zdôrazňuje, že za stavu, že vo veci bolo nesporne preukázané, že navrhovateľka v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci uviedla údaje, ktoré boli v rozpore so skutočnosťou, odporca postupoval v súlade s ust. § 14 ods. 1 písm. d/ zák. č. 327/2005 Z. z., keď rozhodol o odňatí navrhovateľke priznaného nároku na poskytovanie právnej pomoci. Obranu navrhovateľky, ktorá pripojila k opravnému prostriedku čestné vyhlásenie druhu o tom, že finančná hotovosť 2.000 € patrí jemu, s poukazom na podklady spisu, zhodne s krajským súdom aj odvolací súd vyhodnotil ako účelové. Navrhovateľka totiž uvedené skutočnosti nikdy predtým neuvádzala, dokonca ani pri konzultácii v centre, ktoré malo slúžiť práve na objasnenie jej rozdielných tvrdení na pojednávaní pred Okresným súdom v Lučenci a údajov uvedených v Žiadosti o poskytnutie právnej pomoci.

Odvolací súd zistil, že odvolanie navrhovateľky neobsahuje žiadne nové právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil a s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožnil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p, § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.